

Від головного редактора

Двадцять років тому, як спеціальний 35-й том «Наукових записок НаУКМА» із підзаголовком «Київська Академія», вийшов друком перший випуск нашого журналу. Це було у 2004 році, коли уявлення про спадщину Могилянської та Духовної академій значною мірою базувалися на старих (та застарілих) працях, і зовсім небагато науковців відкривали нові теми й сюжети в академічному минулому або ж практикували нові підходи до його аналізу. Аби поживити дослідження, колеги трьох підрозділів Національного університету «Киево-Могилянська академія» — Науково-дослідного центру «Спадщина КМА», кафедри історії і кафедри філософії та релігієзнавства — вирішили створити міждисциплінарний майданчик для презентації та обговорення найновіших розвідок з історії обох академій. Вони — Наталя Яковенко, Марина Ткачук, Сергій Головащенко, Максим Яременко та Оксана Задорожна — і склали первісний кістяк редколегії щорічника, що відразу планувався як журнал з окремою назвою.

Достатньо швидко стало зрозуміло, що академічне минуле, яким би яскравим воно було, слід вивчати разом із іншими подібними феноменами, себто в широкому контексті європейської освіти, освіченості та загалом культури. Тож уже в 5-у випуску щорічника з'явилася рубрика «Terra Academica». Та, навіть попри розширення тематики, журнал пішов достатньо складною дорогою, адже так чи так його фокус вужчий, ніж у багатьох інших гуманітарних часописів. Від 10-го випуску (2012 рік) редколегія запровадила практику анонімного зовнішнього рецензування. Це було ще задовго до того, як в Україні з'явилися відповідні міністерські приписи. З часом суттєво розширилася й редакційна колегія часопису.

Наважуся ствердити, що за 20 років журнал таки долучився до змін у відповідному науковому полі. Також, гадаю, частина колег, які спеціально не зосереджувалися на тематиці, що її піднімає часопис, завдяки його існуванню спрямували хоча б частково свій дослідницький інтерес на освіту та освіченість. Зрештою, наведений

наприкінці випуску іменний покажчик публікацій перших 19-ти номерів та матеріали цього числа якнайкраще засвідчують, що «Київська Академія» стала не лише українським, а й міжнародним майданчиком для презентації нових досліджень. Нам вдалося готувати випуски попри повномасштабну терористичну війну росії проти України, залучаючи нових авторів та експериментуючи із форматом (маю на увазі цьогорічний міжнародний форум, присвячений українській домодерній культурі). Й окрема подяка за таку можливість — тим, хто зараз зі зброєю в руках захищає Україну. На жаль, серед загиблих воїнів є й наш автор Іван Кузьмінський.

І нині, і раніше для редколегії була важливою різноманітна підтримка. За ці десятиліття журнал змінив кілька видавництв. Від 2017 року і донині ми співпрацюємо з «Духом і Літерою». Із великою приємністю дякую його співробітникам, насамперед Вадимові та Іоану Залевським, за надзвичайно комфортні умови співробітництва. За технічний супровід інтернет-сторінки журналу, його електронної версії та іншу підтримку (індексацію, присвоєння цифрових ідентифікаторів тощо) щирі слова вдячності належать колегам відповідних структур Національного університету «Києво-Могилянська академія», зокрема Тетяні та Олександрі Ярошенко. Певний час поліграфічні витрати на видання часопису забезпечувала допомога Канадського Інституту Українських Студій, і ми спільно підготували випуски 10–14. За цю співпрацю дякуємо Зенону Когуту та Франку Сисину. Затим і донині друкарські витрати несе Фонд ім. Самійла Величка, створений жертводавцями з Канади, за що їм найщиріша дяка. І, звісно, від імені редакції журналу із вдячністю згадаю десятки авторів «Київської Академії», що з ними довелося співпрацювати за ці 20 років. Сподіваюся, наше спілкування було взаємовигідним і продовжуватиметься й надалі. Їх, а також тих, хто досі цього не зробив, заохочую долучатися до авторів часопису.